

189

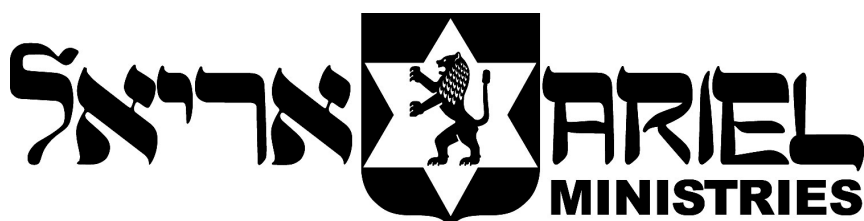
Moderní stát Izrael v biblickém proroctví

The Modern State of Israel in Bible Prophecy

Mesiánské studium Bible

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

CZ-2015-08 -ζ-

Czech edition

www.ariel.org/come-and-see-translations.htm

Ariel Ministries – tato služba existuje za účelem přinášení evangelia židovskému národu a vychovávání židovských i nežidovských učedníků, a to pomocí intenzivního biblického vyučování z židovské perspektivy.

Copyright to the English Edition / Autorská práva k anglickému vydání:
English Edition Copyright © 1986, 2005 Ariel Ministries. All rights reserved.

Copyright to the Czech Edition / Autorská práva k českému vydání:
Czech Edition Copyright © 2015 Ariel Ministries. All rights reserved.
Práva k českému vydání © 2015 Ariel Ministries. Veškerá práva vyhrazena.

This manuscript is part of the “Come and See” series made available by Ariel Ministries and can be copied in its entirety as it is and passed on to others, no alterations are allowed. Otherwise no part of this manuscript may be reproduced in any form, except in brief quotations in a review or professional work, without written permission from the publishers.

Tento rukopis je součástí série „Přijďte a uvidíte“, která je dostupná skrz Ariel Ministries. Tento materiál může být kopírován jako celek a předáván druhým osobám pod podmínkou zachování jeho znění. Změny nejsou povoleny. Bez písemného povolení vydavatele nesmí být reprodukována pouhá část, s výjimkou stručné citace v odborné recenzi či akademické publikaci.

Email: homeoffice@ariel.org (English, Head Office in USA / komunikace v angličtině, hlavní kancelář v USA); arielmin@seznam.cz (komunikace v češtině i v angličtině)

Citované Písmo: *Bible21*, www.bible21.cz

Název v originálu: „The Modern State of Israel in Bible Prophecy“

Translation / Překlad: Eliška Nováková

Layout / Rozvržení: Januš Kopytek

Created using / Vytvořené pomocí: Scribus 1.4.5

Manuscript version / Rukopis verze: CZ-2015-08

Obsah

ÚVOD	3
A. Tři perspektivy moderního státu Izrael v biblickém proroctví	3
1. První perspektiva: teologie náhrady neboli substituční teologie	
2. Druhá perspektiva: teologie budoucího konečného obnovení Izraele	
3. Třetí perspektiva: naplněním je současný stát Izrael	
B. Dvě celosvětová opětná shromáždění	5
I. OPĚTNÉ SHROMÁŽDĚNÍ V NEVÍŘE PRO PŘÍPRAVU NA SOUD	5
A. Do izraelské země: Ezechiel 20:33-38	5
B. Do Jeruzaléma: Ezechiel 22:17-22	6
C. Počet světových opětných shromáždění: Izaiáš 11:11-12:6	7
1. Čtvrtá perspektiva: teologie dvou druhů opětných shromáždění	
2. Pouze dvě opětná shromáždění	
D. Opětné shromáždění před obdobím Velkého soužení	8
II. TŘI PROBLÉMY VZTAHUJÍCÍ SE K DANÉ TEMATICE	9
A. Začátek období Soužení	9
B. Třetí chrám a otřesná ohavnost	10
1. Proroctví	
2. Přípravy na Třetí chrám	
3. Otázky, které kolem chrámu vyvstávají	
a. Co s archou úmluvy?	
b. Co s popelem červené jalovice?	

C.	Invaze v Ezechielovi 38 a 39	12
1.	Izrael v Ezechielovi 38 a 39	
2.	Místo, kde budou okupující armády zničeny	
III.	ZÁVĚR	14

Na dům Davidův a na obyvatele Jeruzaléma ale vyliji Ducha milosti a modliteb a tehdy pohlédnou na mě, jehož probodli.

Zachariáš 12:10

ÚVOD

Na téma moderního státu Izrael v biblickém proroctví se obvykle objevují čtyři různé pohledy nabízející čtyři různé perspektivy. V úvodu této lekce se podíváme na tři z nich, čtvrtou probereme v kontextu Izaiáše 11:11-12:6. V souvislosti se dvěma celosvětovými opětovnými shromážděními pak představíme ještě jednu perspektivu, pátou.

A. Tři perspektivy moderního státu Izrael v biblickém proroctví

1. Teologie náhrady neboli substituční teologie
2. Teologie budoucího konečného obnovení Izraele
3. Stanovisko, že naplněním proroctví je současný stát Izrael

1. První perspektiva: teologie náhrady neboli substituční teologie

První perspektivou je tzv. teologie náhrady (zejména amilenialismus), která vidí moderní židovský stát jednoduše jako jednu z řady obyčejných dějinných událostí, jež k žádnému typu biblického proroctví vztah nemá. Teologie náhrady říká, že když Izrael odmítl Ješuu (Ježíše) jako Mesiáše, Bůh s židovským národem skončil. Neexistují žádná nenaplněná proroctví

týkající se Izraele a ani jeho konečné obnovení v budoucnosti. Když Izrael odmítl Mesiáše, všechny sliby vyplývající z Boží smlouvy byly převedeny na církve (tzv. teologie přenesení). Jinými slovy, když Izrael odmítl Mesiáše, církve izraelský lid před Božím zrakem nahradila; odtud tzv. teologie náhrady. Znamená to, že sliby dané Izraeli jsou místo toho splněny v církvi. Na otázku, co se všemi proroctvími, která mluví o světovém opětovném shromáždění židovského národa, tato teologie odpovídá, že je nelze interpretovat doslova, nýbrž alegoricky: vyvolení jsou přidáváni do církve, dokud církve nebude úplná. Židé dnes spasení být mohou, ale jednalo by se o pouhé přidání do církve; Bůh nemá v plánu budoucí obnovení Izraele jako etnického národa. Z tohoto všeho vyplývá, že tedy nic, co se dnes s Izraelem děje, s proroctvím nijak nesouvisí, a že neexistuje žádné proroctví, které se týká izraelské budoucnosti. Moderní židovský stát je obyčejnou dějinnou událostí.

2. Druhá perspektiva: teologie budoucího konečného obnovení Izraele

Druhá perspektiva vidí věci přesně opačně, a to sice tak, že v konečné znovuoobnovení Izraele věří. Bere proroctví o světovém opětovném shromáždění židovského národa doslovně a věří, že budou Židé také navraceni do své země zaslíbené. Nicméně pokud se jedná o moderní

židovský stát konkrétně, neví si tato perspektiva rady s tím, jak ho v rámci těchto proroctví interpretovat: důvodem je, že tato proroctví tvrdí, že znovushromážděný Izrael bude národem věřícím v Mesiáše. Chronologicky má ovšem národní znovuoobnovení nastat až po celonárodním obrácení. Velká většina populace současného státu Izrael ovšem v Mesiáše nevěří – z 5,1 milionu Židů, kteří dnes izraelskou zemi obývají, jich v Mesiáše věří zhruba jen 400–500 tisíc. A co více, většina Izraelců ani není ortodoxních: charakterizovali by se spíše jako ateisté nebo agnostici, což se starozákonními proroctvími dohromady nejde. Znění těchto proroctví najdeme mj. v Deuteronomiu 30:1-5¹, Izaiášovi 27:12-13² a Ezechielovi 39:25-29³. Všechna se týkají toho, že před návratem do země zaslíbené má být národ Izraele nejprve ještě spasen.

¹ **Deuteronomium 30:1-5** Všechny tyto věci, požehnání i prokletí, jež ti předkládám, na tebe přijdou. Kdekoli budeš mezi všemi národy, do nichž tě Hospodin, tvůj Bůh, zažene, můžeš si je vzít k srdci a obrátit se zpět k Hospodinu, svému Bohu. Až ho budeš spolu se svými syny poslouchat celým srdcem a celou duší, jak ti to dnes přikazuji, potom Hospodin, tvůj Bůh, obrátí tvůj úděl. Slituje se nad tebou, vrátí tě zpět a shromáždí tě ze všech národů, mezi něž tě Hospodin, tvůj Bůh, rozptýlil. I kdybys byl zahánán na sám konec světa, i odtamtud tě Hospodin, tvůj Bůh, shromáždí, i odtamtud tě posbírá! Hospodin, tvůj Bůh, tě přivede do země, kterou získali tví otcové, a znovu ji získáš. Způsobí, aby se ti vedlo šťastně, a rozmnoží tě více než tvé otce.

² **Izaiáš 27:12-13** V ten den bude Hospodin mlátit obilí od řeky Eufrat až k Egyptskému potoku a vy, synové Izraele, budete sesbírání po jednom. V ten den se ztroubí na mocný roh a vrátí se ztracení z Asýrie i ti, kdo byli rozptýleni v Egyptě, a budou se klanět Hospodinu na svaté hoře v Jeruzalémě.

³ **Ezechiel 39:25-29** Nuže, tak praví Panovník Hospodin: Teď už přivedu Jákoba ze zajetí! Nad celým domem Izraele se slituji a pro své svaté jméno se rozhorlím. Uvědomí si svou hanbu a všechnu tu nevěru, již se vůči mně dopouštěli, když ještě žili v bezpečí ve své zemi a nikdo je neděsil. Až je navrátím z národů a shromáždím je ze zemí jejich nepřátel, prokážu na nich svou svatost před očima mnoha národů. Tehdy poznají, že já jsem Hospodin, jejich Bůh – ačkoli jsem je vystěhoval mezi národy, znovu je shromáždím do vlasti a žádného z nich už nenechám ve vyhnanství. Už před nimi nebudu skrývat svoji tvář, neboť na dům Izraele vyliji svého Ducha, praví Panovník Hospodin.

Shrnutí: Tato druhá perspektiva se od první liší v tom, že Izraeli jeho budoucí znovuoobnovení neupírá. V čem se s první ale shoduje, je to, že současný stát Izrael pro toto proroctví opět není relevantní – je pojmán zase jen jako obyčejná historická událost.

3. Třetí perspektiva: naplněním proroctví je současný stát Izrael

Třetí perspektiva tvrdí, že počátek naplnění všech proroctví o znovuoobnovení Izraele je právě v tom, co se děje dnes. Zpátky do izraelské země má přicházet více a více Židů, dokud se nevrátí úplně všichni. V určitém bodě pak všichni projdou národním znovuzrozením a spasením a poté se vrátí Mesiáš. Na otázku, co s proroctvími, která říkají, že před tímto naplněním má ještě předcházet doba Božího hněvu a Soužení, dává toto pojetí odpověď, že proroctví o Božím hněvu už byla naplněna – a to nacistickým holocaustem – a že tedy nic nebrání tomu vidět jako konečné znovuoobnovení dnešní Izrael.

Zastánci tohoto pojetí dnes cestují po celém světě a povzbuzují Židy k návratu do vlasti. Navštěvují také skupiny židovských věřících, mesiánská společenství a kongregace a tvrdí, že pokud se ihned nenavrátí do Izraele, uvalují tím na sebe hřích. Říkají, že Bůh teď volá všechny Židy a Židy věřící v Mesiáše obzvlášť, aby se vrátili zpět do své země. Žít mimo tuto zemi (například mezi „americkými hrnci masa“⁴) znamená žít v hříchu. Pokud jsou požádáni, aby svá tvrzení podpořili biblickými odkazy, citují proroctví, ve kterých proroci vyzývali Židy, aby opustili Babylon. Z jejich interpretace je jasné, že Babylonem nemyslí skutečnou historickou babylonskou říši v minulosti nebo v budoucnosti, ale Spojené státy americké. Pokud se jim namítně, že v těchto proroctvích je například výslovně zmiňována

⁴ Narážka na „egyptské hrnce masa“, (pozn. překl.). (**Exodus 16:3** Synové Izraele před nimi nařkali: „Proč jsme jen nezemřeli Hospodinovou rukou v Egyptě? Tam jsme sedávali nad hrnci masa a jídali chléb do sytosti! Vy jste nás ale odvedli sem na poušť, jen abyste celé toto shromáždění umořili hladem!“)

řeka Eufrat, kontrují tvrzením, že Eufrat znamená spíše newyorskou řeku Hudson! To by z proroků určitě překvapilo například takového Jeremiáše a mnohé další.

Shrnutí: Třetí perspektiva vidí současný stát Izrael jako naplnění proroctví o konečném znovuoobnovení, nebo alespoň jako jeho počáteční stadium.

B. Dvě celosvětová opětná shromáždění

Tyto tři perspektivy si ovšem neuvědomují jeden důležitý fakt, a to, že se v Bibli jedná ve skutečnosti o opětná shromáždění dvě. Za prvé o opětné shromáždění být v nevěře, a to v přípravě na nadcházející soud, který spočívá v době Velkého soužení. Tu má pak následovat opětné shromáždění už věřícího Izraele, aby se připravil na požehnání, které tentokrát spočívá v příchodu Mesiášova království.

Tato lekce se bude soustředit na ta proroctví, která jasně mluví o světovém opětném shromáždění v nevěře; účelem je rozpoznat, že jde skutečně o opětná shromáždění dvě – pak bude nasnadě, jakým způsobem současný stát Izrael do těchto proroctví zapadá.

I. OPĚTNÉ SHROMÁŽDĚNÍ V NEVÍŘE PRO PŘÍPRAVU NA SOUD

Tři pasáže k tomuto tématu lze považovat za klíčové, relevantní je dále ještě pasáž čtvrtá.

A. Do izraelské země: Ezechiel 20:33-38

³³ Jakože jsem živ, praví Panovník Hospodin, budu vám kralovat v kypícím hněvu, pevnou rukou a napřaženou paží. ³⁴ V kypícím hněvu vás pevnou rukou a napřaženou paží vyvedu z národů a shromáždím ze země, do nichž jste byli zahnáni. ³⁵ Přivedu vás na poušť národů a budu vás tam soudit tváří v tvář. ³⁶ Jako jsem soudil vaše otce na poušti Egypta, tak budu soudit vás, praví Panovník Hospodin.

³⁷ Nechám vás procházet pod pastýřskou holí a přivedu vás do svazku smlouvy. ³⁸ Vzbouřence a zrádce mezi vámi vytrídím; vyvedu je ze země, ve které pobývali, na izraelskou půdu ale nevkročí. Tak poznáte, že já jsem Hospodin.

V této pasáži kreslí Ezechiel paralelu k Exodu, kdy Bůh skrze Mojžíše vyvedl celý národ ze země Egypta a přivedl je do divočiny na poloostrově Sinaj. Bůh s Izraelem na Sinaji zamýšlel dvě věci: za prvé dát jim Mojžíšův zákon a za druhé nechat je postavit svatostánek, skrze který by mohlo být dodržování tohoto zákona vesměs zajišťováno. S těmito dvěma věcmi by je pak vpustil do zaslíbené země. Ale protože proti takto zjevené Boží vůli se začaly ozývat časté protesty a reptání, vešel Bůh v oblasti Kadeš Barnea (přímo na hranici se zaslíbenou zemí) se svým lidem v soud. Soudním výrokem bylo, že ti, kteří vyšli z Egypta, se teď měli pohybovat po divočině ještě dalších 40 let. Během těchto let měli všichni umřít (kromě dvou spravedlivých špiónů a všech lidí mladších dvaceti let), a tak měl pod Jozuovým vedením vstoupit do země zaslíbené po 40 letech úplně nový národ – národ složený z lidí, kteří se narodili v divočině jako svobodní, ne v Egyptě jako otroci.

A tento dějinný rámec je také pozadím pro budoucnost – ale tentokrát Ezechiel prorokuje, že Bůh svůj národ opět shromáždí ze všech částí světa. Povšimněme si, že jde o shromáždění pod hněvem a za účelem vyjádření tohoto hněvu. Izraelci byli shromážděni z hněvu nacistického holokaustu, kdy smrt šesti milionů Židů vytvořila prostor pro vznik státu Izrael, tj. pro opětné shromáždění se, i když v nevěře. Že jde skutečně o shromáždění v nevěře, je patrné z toho, že se děje v kypícím hněvu, pevnou rukou a napřaženou paží. Tato fráze se opakuje dvakrát, ve verších 33 a 34. Bohu jde opravdu o království Mesiáše, ale k jeho dosažení použije hněv a soud. Toto opětné shromáždění se tedy děje v hněvu a za účelem vyjádření tohoto hněvu; děje se poté, co byl hněv na Boží lid vylit.

Protože jde ovšem o opětné shromáždění v nevěře, bude se ho týkat také hněv budoucí.

Nadejde doba, kdy Bůh opět vejde se svým lidem v soud a zbaví ho rebelů. Ti, kteří zůstanou, se k Pánu obrátí a budou opět přivedeni do svazku smlouvy, přesněji svazku Nové smlouvy (Jeremiáš 31:31-34⁵).

Budou tedy přivedeni ke spasení celého národa a budou novým národem, znovuzrozeným národem, kterému Bůh dovolí vstoupit do izraelské země pod vládu krále Mesiáše. Tak nastane jejich znovuoobnovení.

V těchto verších Ezechiel jasně popisuje světové opětné shromáždění v nevěře, z hněvu a pro hněv, v přípravě na určitou dobu, kdy se bude Bůh s Izraelem znovu soudit. To přinese celonárodní spasení a také znovuoobnovení.

B. Do Jeruzaléma: Ezechiel 22:17-22

¹⁷ Dostal jsem slovo Hospodinovo: ¹⁸ „Synu člověčí, z domu Izraele se mi stala struska. Všichni jsou odpad mědi, cínu, železa a olova – truska oddělená v peci od stříbra. ¹⁹ Nuže, tak praví Panovník Hospodin: Protože se z vás všech stala struska, nahrnu vás teď do Jeruzaléma. ²⁰ Jako se stříbro s mědí, železem, olovem a cínem hrne do pece, kde se taví rozdmýchaným plamenem, tak vás ve svém zuřivém hněvu nahrnu dovnitř a tam vás nechám roztavit. ²¹ Nahrnu vás na hromadu, rozdmýchám na vás plamen svého hněvu a nechám vás roztavit v jeho středu. ²² Jako se taví stříbro uvnitř pece, tak se roztavíte v Jeruzalémě. Tehdy poznáte, že já Hospodin jsem na vás vylil svůj hněv.“

⁵ Jeremiáš 31:31-34 Hle, přicházejí dny, praví Hospodin, kdy s domem Izraele a s domem Judy uzavřu novou smlouvu. ³² Ne ovšem takovou smlouvu, jakou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je vzal za ruku a vyvedl je z Egypta – tuto mou smlouvu totiž porušili, ačkoli jsem byl jejich manželem, praví Hospodin. ³³ Nuže, toto je smlouva, kterou po těch dnech uzavřu s domem Izraele, praví Hospodin: Svůj zákon vložím do jejich nitra a napíšu jim ho na srdce. Budu jejich Bohem a oni budou mým lidem. ³⁴ Už se nebudou navzájem poučovat a jedni druhé nabádat: „Poznejte Hospodina!“ Všichni mě totiž budou znát, od nejmenších až po největší z nich, praví Hospodin. Odpustím jim jejich viny a už nikdy nevzpomenou na jejich hříchy.“

Ezechiel zde zase popisuje opětné shromáždění: tentokrát s pohledem na město Jeruzalém, ze kterého se stane pec zuřivého hněvu – obvyklá metafora pro situace, kdy Izrael potřebuje protříbit (Iz 1:22⁶, 25⁷; 48:10⁸; Jer 6:27-30⁹; 9:6¹⁰; Zach 13:9¹¹; Mal 3:2-3¹²). Že jde o shro-

⁶ Izaiáš 1:20-22 Jste-li však vzpurní a odbojní, budete požíráni mečem. Tak promluvila ústa Hospodinova. ²¹ Ach, jak se kdysi věrné město stalo nevěstkou! Kdysi je naplňovalo právo a spravedlnost žila v něm – teď však jen vrahové. ²² Tvé stříbro se proměnilo v strusku, tvé víno se vodou zředilo.

⁷ Izaiáš 1:23-26 Tví vládcové jsou samozvanci a společníci zlodějů; všichni si úplatky oblíbili, záleží jim jen na zisku. Sirotkům nezjednávají právo, nemají zájem se zastat vdov. ²⁴ Nuže, toto praví Panovník, Hospodin zástupů, Mocný izraelský: Ach, jak si ulevím od svých nepřátel, svým protivníkům pomstím se! ²⁵ Obrátím proti tobě ruku, dočista vytavím tvoji strusku, odstráním z tebe všechnu nečistotu! ²⁶ Vrátil jsem ti soudce tak jako kdysi, budeš mít rádce jako dřív. A potom budeš znovu nazýváno: Město spravedlnosti, Věrné město.

⁸ Izaiáš 48:9-10 Hle – přetavil jsem tě, ač nejsi stříbrný, vyvolil jsem tě v peci souzení. Kvůli svému jménu svůj hněv zdržuji, kvůli své chvále se k tobě krotím, abych tě nezničil.

⁹ Jeremiáš 6:27-30 „Učinil jsem tě ve svém lidu prubířem, abys ho zkoumal a vyzkoušel, abys prověřil ryzost jejich cest. ²⁸ Všichni jsou to zatvrzelí buřiči, jako by byli z bronzu nebo železa; pomlouvají, kudy chodí, všichni jsou zvrhlost sama. ²⁹ Měchy dmýchají naplno, oheň už pohltil všechno olovo, to přetavování však bylo nadarmo; zlo se nevyčistilo. ³⁰ Odpad po stříbru – tak se jmenují, protože Hospodin je odhodil.“

¹⁰ Jeremiáš 9:1-6 Kéž bych měl někde na poušti místo, kam se poutník uchýlí, abych mohl opustit svůj lid a odejít od nich pryč; vždyť jsou to samí cizoložníci, je to shromáždění nevěrných! ² „Ohýbají své jazyky jako luky, nevládnou v zemi pravdou, ale lži, ode zla ke zlu stále postupují, mě ale neznají, praví Hospodin. ³ Před bližním se měj na pozoru, vlastnímu bratru se nesvěřuj; všichni ti bratři jsou totiž podrazáci, všichni ti bližní roznášejí pomluvy. ⁴ Jeden druhého podvádějí, pravdu už vůbec nemluví; svůj jazyk naučili mluvit lži, pro zvrácenost by se ztrhali. ⁵ Žiješ uprostřed lsti a kvůli lsti mě znát odmítli, praví Hospodin.“ ⁶ Nuže, tak praví Hospodin zástupů: „Hle, budu je přetavovat a tříbit. Co si mám počít, když je můj lid takový?“

¹¹ Zachariáš 13:8-9 V celé zemi, praví Hospodin, budou dvě třetiny vyhlazeny a pomřou, takže v ní zůstane jen třetina. I tu třetinu ale zavedu do ohně. Přetavím je, jako se taví stříbro, protřím je, jako se tříbí zlato. Budou vzývat mé jméno a já je vyslyším. Řeknu: „To je můj lid!“ a oni odpoví: „Náš Bůh je Hospodin!“

máždění v nevíře, je dále naznačeno slovy odpad mědi, cínu, železa a olova. Je také vidět, že jsou shromáždění pro hněv v budoucnosti, který má za účel roztavit je a pročistit. Jako pročištěný, věřící národ se pak obrátí k Hospodinu.

Ezechiel tu znovu mluví o světovém opětém shromáždění v nevíře, aby se připravili na konkrétní budoucí soud, ale tento soud je má přivést k obrácení. Až poté pak zakusí konečné světové znovuoobnovení ve víře.

C. Počet světových opětých shromáždění: Izaiáš 11:11-12:6

Ve čtvrté pasáži, která se také vztahuje k prvním třem, se ve verších 11-12 píše:

¹¹ *V ten den Pán podruhé vztáhne ruku, aby vykoupil pozůstatek svého lidu z Asýrie, z Dolního i Horního Egypta, z Habeše, Elamu, Babylonie, Chamátu i z mořských ostrovů. ¹² Před národy zvedne korouhev, shromáždí rozehnaný Izrael; rozptýleného Judu posbírání ze čtyř světových stran. ¹³ Efraimova závist vymizí, Judova nevraživost bude skončena. Efraim už nebude závidět Judovi, Juda přestane Efraima napadat. ¹⁴ Vrhnu se na západ, na filistínské svahy, národy na východě spolu vyplní. Vztáhnou své ruce na Edom a Moáb, i Amonci je budou poslouchat. ¹⁵ Hospodin vysuší záliv Egyptského moře, na Eufkrat máchnou rukou své vichřice a rozdělí jej na sedm ramen, aby se dal přejít v sandálech. ¹⁶ Tak vznikne cesta pro jeho pozůstatek, pro lid, jenž bude v Asýrii zanechán, tak jako kdysi vznikla pro Izrael toho dne, kdy vyšel z Egypta. ^{12:1} V ten den řekneš: „Chválím tě, Hospodine – byls na mě rozzloben, odvrátil jsi však svůj hněv a potěšil jsi mě. ² Hle, Bůh mě zachránil – doufám a už se nebojím. Má síla a píseň je jen Hospodin, to on se stal mým spasením!“ ³ Budete nabírat vo-*

du s radostí z pramenů spasení. ⁴ V ten den řeknete: „Oslavujte Hospodina, jeho jméno vyzývejte, jeho činy rozhlášte mezi národy, jeho jméno prohlašujte jako nejvyšší! ⁵ Zpívejte Hospodinu, zachoval se vznešeně – ať se to dozví celý svět! ⁶ Jásej a zpívej, sionský lide – veliký je Svatý izraelský uprostřed tebe!“

1. Čtvrtá perspektiva: teologie dvou druhů opětých shromáždění

Čtvrtou perspektivu je dobré představit právě v této souvislosti, protože ona dvě různá proroctví rozlišuje: opěté shromáždění v nevíře a opěté shromáždění ve víře. Dále ale říká, že není jisté, jestli lze jako naplnění proroctví o opětém shromáždění v nevíře opravdu brát dnešní stát Izrael. Proč to jisté není? Zastánci tohoto pohledu tvrdí, že než se objeví právě to opěté shromáždění, kterého se toto proroctví týkalo, je možné mít opětých shromáždění v nevíře několik. Právě citovaná pasáž z Izaiáše ovšem ukazuje, že tomu tak být nemůže: nemůže totiž existovat několik opětých shromáždění v nevíře ze všech čtyř světových stran.

2. Pouze dvě opětá shromáždění

Celý kontext je Izaiáš 11:11-12:6. Izaiáš zde mluví o konečném světovém opětém shromáždění ve víře pro přípravu na požehnání (Mesiášovo království), jako o *druhém*. Poslední je tedy jinými slovy toliko druhé. Jestliže je poslední teprve druhé, kolik jich může být před tím? Pouze jedno. Prvním se nemohl myslet návrat z Babylonu, protože to nebylo mezinárodní shromáždění ze všech čtyř koutů světa – byla to pouze migrace z jedné země (Babylonie) do země druhé (Judea). Biblí se koncept několika opětých shromáždění v nevíře podpořit nedá: opěté shromáždění v nevíře z ní vyplývá pouze jedno, a to je následované oním posledním (tj. druhým) opětým shromážděním ve víře. Text Izaiáše limituje počet opětých shromáždění ze všech *čtyř světových stran* na dvě. Z toho vyplývá, že současný stát Izrael je vzhledem k tomuto proroctví opravdu více než relevantní.

¹² **Malachiáš 3:2-3** Kdo ale snese den jeho příchodu? Kdo obstojí, až se ukáže? Vždyť bude jako ohnivá výheň, jako louh běličce! Usedne a jako tavič pročistí stříbro, tak pročistí syny Leviho. Přetaví je jako zlato a stříbro, takže budou Hospodinu přinášet oběti ve spravedlnosti.

D. Opětné shromáždění před obdobím Velkého soužení

Zatím jsme se zabývali pasážemi, které mluvily o opětném shromáždění v nevěře pro přípravu na soud, ale žádná z nich specificky neuváděla, že toto opětné shromáždění se má konat před obdobím Velkého soužení. Takové pasáže ale existují také – jednou z nich je Sofoniáš 2:1-2:

¹ Seshbírejte se, jen se seberte, vy nestydatý národe, dříve než přijde rozsudek a dnešek jak plevy odvané; ² dříve než na vás dopadne žár Hospodinova hněvu; dříve než na vás dopadne den Hospodinova hněvu!

V Sofoniášovi 1:7-18¹³ prorok popisuje některé aspekty doby, kterou nazývá *den Jahveho* neboli *den Hospodinův*. Pro období Soužení je tento termín ve Starém zákoně nejčastějším, zatímco dnes se nejčastěji používá právě „Soužení“ nebo „Velké soužení“ (v angličtině „the Tribulation“ nebo „the Great

Tribulation“, pozn. překl.). V Sofoniášovi 2:1-2 pak prorok mluví o události, která se má stát *před* tím, než *den Hospodinův* začne. Ve verši 1 říká Izraeli, aby se *sesbírali*, přičemž je jasné, že jde o opětné shromáždění v nevěře, protože se tento národ za své hříchy ještě nestydí. Ve verši 2 je ve vztahu k předchozí pasáži o Soužení výraz *dříve než* použit třikrát, z čehož jednou je to explicitně: *dříve než na vás dopadne den Hospodinova hněvu*.

A stejně tak Ezechiel, i když se přednostně zabývá Izraelovým znovuoobením, říká zcela jasně, že opětné shromáždění musí nastat dříve než znovuoobnovení, Ezechiel 36:22-24:

²² Proto řekni domu Izraele – Tak praví Panovník Hospodin: Nedělám to kvůli vám, dome Izraele, ale kvůli svému svatému jménu, které jste znesvětili mezi národy, kamkoli jste přišli. ²³ Posvětim své veliké jméno, znesvěcené mezi národy, jméno, které jste mezi nimi znesvětili. Tehdy národy poznají, že já jsem Hospodin – až na vás před jejich očima prokážu, jak jsem svatý, praví Panovník Hospodin. ²⁴ Posbírám vás z pohanů, shromáždím vás ze všech zemí a přivedu vás zpět do vlasti.

Takže zatímco ostatní texty mluví pouze o existenci opětného shromáždění v nevěře pro přípravu na soud, tyto pasáže navíc explicitně zmiňují, že se to má stát ještě předtím, než vlastní doba Soužení začne.

¹³ **Sofoniáš 1:7-18** Zmlknete před Panovníkem Hospodinem, neboť je blízko *Hospodinův den!* Hospodin obětí připravil a pozvané už posvětil. ⁸ „V den té Hospodinovy oběti zúčtují s knížaty a princí i se všemi, kdo se oblékají rouchy z ciziny. ⁹ V ten den zúčtují s každým, kdo přeskakuje práh a kdo plní chrám svého Pána násilím a lstí. ¹⁰ V ten den, praví Hospodin, zazní od Rybné brány křik, od Nového města kvílení a hlučný třeskot od Výšin. ¹¹ Kvílejte vy, kdo bydlíte v Kotlině! Celý dav kramářů bude zahuben, vyhlazeni budou všichni, kdo počítají peníze! ¹² V ten čas prohledám Jeruzalém s lucernami a zúčtují s těmi, kdo si hoví jak víno v sedlině, s těmi, kdo si v duchu říkají: „Hospodin nic nespraví ani nezkazí.“ ¹³ Jejich bohatství se stane kořistí, jejich domy budou zbořeny. Stavějí si domy, už je však nezabydlí, sázejí vinohrady, neokusí však víno z nich.“ ¹⁴ Blízko je ten veliký Hospodinův den, blízko je a rychle blíží se! Slyš! To je Hospodinův den, hrdina zoufale volá do boje! ¹⁵ Ten den bude den zuření, den úzkosti a sevření, den zkázy a pohromy, den chmury a temnoty, den mračna a setmění, ¹⁶ den troubení na roh beraní proti městům s hradbami a s vysokými baštami. ¹⁷ „Tehdy sevřu lidi úzkostí, aby jak slepci tápali, protože proti Hospodinu hřešili. Krev se z nich vyřine jako hlína a vnitřnosti jak lejna!“ ¹⁸ Jejich stříbro a zlato je nezachrán v den Hospodinova zuření, až plamen jeho horlení pohltí celou zemi. Ano, skončuje, a to rychle, se všemi obyvateli země!

II. TŘI PROBLÉMY VZTAHUJÍCÍ SE K DANÉ TEMATICE

K pasážím, které mluví o světovém opět-ném shromáždění v nevíře pro přípravu na soud, připojme ještě tři problémy, které se k našemu tématu vztahují.

A. Začátek období Soužení

Prvním problémem je stanovení, kdy období Soužení začíná. V Danielovi 9:24-27¹⁴ je prorokovi dáno slavné vidění sedmdesáti týdnů let neboli 490 let, které Bůh ustanovil nad židovským národem. Zabývat se tímto prorockým frází za frází by bylo nad rámec této lekce, ale souhrnně lze říci, že na konci verše 26 už je prvních 483 let této lhůty dějinami naplněno: skončily prvním příchodem Mesiáše.

Sedm let této prorocké lhůty se má ovšem ale ještě naplnit – je to právě těchto sedm let Velkého soužení. Otázkou nyní je, co bude onou dějinnou událostí, která těchto sedm posledních let Danielova prorockví odstartuje? Odpovědí je Daniel 9:27¹⁴. V tomto verši odkazuje zájmeno *on* zpátky ke svému nejbližšímu předcházejícímu objektu, kterým je *vůdce, který přichází* ve verši 26. Jinými slovy, *vůdce, který přichází* (v. 26) a *on*, který potvrdí smlouvu (v. 27), je jedna a táž osoba – v evangelikálních kruzích dnes nejčastěji známá jako „Antikrist“.

Těchto posledních sedm let, sedmdesátý tý-

den let, začne jednou určitou, rozhodnou událostí: podepsáním smlouvy mezi Izraelem a Antikristem. Hebrejský výraz zde neznamená obnovení staré smlouvy, ale podepsání smlouvy úplně nové, která navíc obsahuje silné záruky. Soužení tedy začíná touto událostí, nikoli Vytržením církve. Vytržení je událost imanentní – může se stát kdykoli a není určena žádnou konkrétní sestavou okolností. Lidé sice často hovoří o znameních, po kterých má Vytržení nastat, ale fakt je ten, že se ho žádná znamení netýkají. Navzdory tomu, že na knihách pokoušejících se o dataci Vytržení teď mnozí vydělávají slušné peníze, tuto událost přesně datovat nelze – má nastat někdy před Soužením, ale jestli to bude deset, dvacet, třicet nebo čtyřicet let, v Bibli řečeno není. Bible učí pouze to, že má Vytržení nastat ještě před Soužením, ale nikde neuvádí, že by Vytržením Soužení začínalo. Událostí, která sedm let Soužení spouští, je podepsání sedmileté smlouvy s Antikristem.

Daniel 9:27 podává zprávu o smlouvě startující Soužení z lidské perspektivy, zatímco Izaiáš 28:14-22¹⁵ tuto smlouvu popisuje z pohledu Božího. Důvodem, proč se Izrael vůbec obtěžuje podepsat smlouvu takového charakteru, je jednoduše vojenská bezpečnost –

¹⁴ **Daniel 9:24-27** Sedmdesát týdnů je lhůta určená tvému lidu i svatému městu, aby ta vzpoura skončila a nastal konec hříchu, aby očištěna byla nepravost a spravedlnost přišla navěky, aby se zpečetilo prorocké vidění a pomazán byl Nejsvětější ze svatých. ²⁵ A proto věz a rozuměj: Od vydání nařízení, aby byl Jeruzalém obnoven, až k Mesiáši vůdci sedmero týdnů uplyne a šedesát dva týdny. Jeruzalém bude obnoven i s náměstím a příkopem, přestože časy budou zlé. ²⁶ Až dvašedesát týdnů uplyne, Mesiáš bude zabít a opuštěn. To město i svatyni uvrhne do zkázy lid vůdce, který přichází. Jeho konec přijde jako povodeň; i když boj potrvá až do konce, je rozhodnuto o zkáze! ²⁷ On potvrdí smlouvu s mnohými v týdnu posledním. Až pak ten týden dojde do půli, obětem i darům konec učiní. Otřesná ohavnost se v chrámě objeví, než ničitele zachvátí konec mu určený.“

¹⁵ **Izaiáš 28:14-22** Proto slyšte Hospodinovo slovo, vy drzouni, vy, kdo ovládáte jeruzalémský lid! ¹⁵ Říkáte: „Uzavřeli jsme smlouvu se smrtí, dohodu máme s podsvětím. Zlobná záplava když se přilíže, nám se nic nestane – naším útočištěm je přece lež, ukryli jsme se ve zradě.“ ¹⁶ Nuže, toto praví Panovník Hospodin: Hle, pokládám na Sionu kámen prubířský, kámen ušlechtilý, úhelný, základ nepohybný; kdokoli se na něj spolehne, neukvapí se. ¹⁷ Jako měřítko ustanovím právo, za olovníci vezmu spravedlnost; kroupy pak smetou úkryt vašich lží, vaši skrýš voda zatopí. ¹⁸ Zrušena bude vaše smlouva se smrtí, padne ta vaše dohoda s podsvětím. Až se přilíže zlobná záplava, budete jako hlína zdupaná. ¹⁹ Kdykoli se přilíže, znovu vás zasáhne – ráno za ránem, v noc i den! Hrůza dočista ochromí ty, kdo pochopí toto poselství. ²⁰ Postel bude krátká, nepůjde se narovnat, příkrývka bude úzká, nepůjde se zachumlat. ²¹ Hospodin povstane jako na hoře Peracim, rozhorlí se jako tehdy v gibeonském údolí, aby vykonal své dílo – své neobyčejné dílo, aby vyplnil svůj úkol – svůj neobvyklý úkol. ²² A proto přestaňte se svou drzostí, ať vaše okovy neztěžknou ještě víc. Pán, Hospodin zástupů, mi totiž oznámil, že rozhodl o záhubě všude na zemi.

při podpisu této smlouvy svěřují Antikristu svou vojenskou ochranu. Bůh tuto smlouvu ovšem nenazývá smlouvou života, ale smlouvou smrti – není to smlouva nebeská, ale pekelná. Místo bezpečí získají jejím podpisem pouze nebezpečí. Existuje velice rozšířený názor, že Židé přijmou jako svého Mesiáše právě Antikrista, ale v Bibli to nikde takto nestojí. Uvádí se tu pouze to, že s Antikristem podepíše smlouvu, aby je vojensky zabezpečil. To je z dnešního pohledu pořád ještě v budoucnu, ale předpokládá to existenci židovského státu už před obdobím Soužení. Tato pasáž ale také dokládá, že bude existovat i část Židů, kteří s touto smlouvou odmítnou mít cokoli společného.

Naplnění tohoto proroctví také předpokládá dvě další věci: první z nich se ještě nestala, druhá už ano. Zaprvé je nutné, aby měl Antikrist vysoké politické postavení už před Soužením, protože svrchovaný stát Izrael nebude podepisovat smlouvu tohoto charakteru s politickou nulou. Toto ještě nenastalo, ale aby mohlo Soužení začít, dojít k tomu musí. Druhou podmínkou nutnou pro naplnění tohoto proroctví je existence židovského státu s židovskou vládou, se kterou by mohla být takováto smlouva podepsána. Tak tomu dnes je, ale teprve od roku 1948. Striktně podle Bible by k Vytržení církve před tímto datem dojít mohlo, ale nikoli k začátku Soužení, protože před rokem 1948 ještě neexistoval židovský stát, který by měl židovskou vládu, s níž by mohla být podobná smlouva podepsána. Jinými slovy, tato pasáž požadovala pro své naplnění existenci židovského státu před Soužením, a tento stát nyní existuje. Moderní stát Izrael tento požadavek daného proroctví splňuje.

Jen znovu zopakujeme, Vytržení je na kterékoliv z těchto věcí nezávislé. Mějme na paměti, že požehnanou nadějí církve není povstání Antikrista k politické moci (protože ten požehnaní nepřináší), nýbrž návrat Pána, aby k sobě do vzduchu vytrhl všechny věřící a vzal je s sebou do nebe.

B. Třetí chrám a otřesná ohavnost

Druhým problémem týkajícím se mo-

derního státu Izrael v biblickém proroctví je Třetí chrám a otřesná ohavnost. V Písmu jsou čtyři pasáže, které tuto konkrétní událost popisují: stane se přesně uprostřed doby Soužení.

První z nich je Daniel 9:27:

On potvrdí smlouvu s mnohými v týdnu posledním. Až pak ten týden dojde do půli, obětem i darům konec učiní. Otřesná ohavnost se v chrámě objeví, než ničitele zachvátí konec mu určený.

Druhou pasáží je Matouš 24:15:

Až uvidíte na svatém místě stát ‚otřesnou ohavnost‘, o níž mluvil prorok Daniel (kdo čte, rozuměj), [...].

Třetí je 2. Tesalonickým 2:3-4:

Nenechte se od nikoho žádným způsobem oklamat. Než ten den přijde, musí nastat odvrácení od Boha. Musí se objevit ten bezbožník a zatracenec, který se postaví na odpor a povýší se nade všechno, čemu se říká Bůh a co se uctívá. Usadí se dokonce v Božím chrámu a bude se vydávat za Boha!

Čtvrtou je Zjevení 11:1-2:

Byla mi dána hůl jako měřicí tyč a bylo mi řečeno: ‚Vstaň a změř Boží chrám i oltář i ty, kteří se v něm klanějí. Nádvoří, které je venku před chrámem, však vynech a neměř ho, neboť bylo dáno pohanům a ti budou šlapat po svatém městě dvačtyřicet měsíců.‘

Všechny čtyři pasáže popisují události, které se stanou v souvislosti s židovským chrámem. Ve všech čtyřech se tyto události stanou v polovině doby Soužení. Otřesná ohavnost se děje poté, co Antikrist poruší svou sedmiletou smlouvu s Izraelem – převezme židovský chrám, posadí se v Nejsvětější svatyni, prohlásí, že je Bohem všemohoucím, a bude vyžadovat, aby ho celý svět uctíval. Ti, kteří jeho božství uznají, to dají najevo tak, že přijmou jeho

znamení 666. Z těchto textů také jasně vyplývá, že chrám je nejpozději v polovině doby Soužení opět postaven a plně funkční.

1. Proroctví

Jestli se tato událost stane až v polovině doby Soužení, jakým způsobem je pro moderní židovský stát relevantní už dnes?

Její relevance spočívá v tom, že Izrael v ní má půdu, na které chrám stojí, už znovu pod kontrolou. Skutečnost, že se tyto události stanou v polovině Soužení, znamená, že chrám nejen znovu stojí, ale je opět v provozu. Jsou dvě možnosti, kdy může k jeho opětovnému postavení dojít: za prvé, může se tak stát během prvních tří a půl let Soužení, a za druhé, může být postaven už před samým začátkem této doby. Nic konkrétnějšího říci nelze – jediná věc, kterou lze říci s naprostou jistotou, je ta, že přesně uprostřed doby Soužení je už postavený a nějakou dobu funkční.

Zatímco Izrael jako stát vznikl roku 1948, město Jeruzalém bylo ještě 19 let rozděleno. Od roku 1948 do Šestidenní války v roce 1967 byla jeho východní část, což je biblický Jeruzalém se Starým městem a Chrámovou horou, stále v jordánských rukou. V roce 1967 se dostala znovu do rukou Židů – byl to vlastně vedlejší výsledek Šestidenní války. Bylo jinými slovy nemožné chrám znovu postavit před rokem 1967 – pouze od tohoto roku je tato možnost otevřená. Proroctví pro své naplnění potřebovalo, aby měli Židé Chrámovou horu pod svou kontrolou, a to se stalo roku 1967. Moderní židovský stát tedy naplňuje biblické proroctví i tímto způsobem.

2. Přípravy na Třetí chrám

Navzdory různým zprávám, co se dnes objevují, se chrám nijak aktivně nestaví. Jsou ovšem dvě aktivity, které se ho týkají.

Za prvé existuje v Židovské čtvrti Starého města organizace, která si říká Chrámový institut, a ta pro tento příští chrám vyrábí vybavení. Vyrobeno je už mnoho různých předmětů, například některé nářadí nebo lopaty na vybírání popela z oltáře, a dále také džbány a nádoby na

obětní vodu, víno a vylévání krve. Vyroben je také purpurový provaz a losy na určení obětního beránka. Oděv pro nejvyššího kněze ještě zhotoven není (v době napsání tohoto článku tomu tak ještě nebylo, dnes už zhotoven je, pozn. překl.), ale připravena jsou už kněžská roucha nižších kněží. Účelem je mít všechny tyto předměty připraveny, aby se mohly začít používat hned, jakmile bude Třetí chrám postaven.

Za druhé, skupina *Ateret Hakohanim*, která sídlí v Muslimské čtvrti Starého města, trénuje nové kněze, aby uměli vykonávat oběti. Jediným kmenem, který mohl podle Mojžíšova zákona vykonávat oběti podle předepsaného řádu a sloužit v chrámu, byl kmen Lévi. Dnes je kmen Lévi jediným, který si zachoval svou identitu. Příslušníky tohoto kmene lze identifikovat podle příjmení jako Lévi, Levy, Levin, Leventhal, Levinson, Cohen a podobně. Ale ne všichni Levité mohou být kněží – platí to pouze pro potomky Árona. Jméno Cohen znamená v hebrejštině „kněz“. Jsou tedy trénováni ortodoxní kohenové, aby uměli vykonávat oběti předepsaným způsobem: to splní podmínku lévijských kněží, až bude chrám postaven.

3. Otázky, které kolem chrámu vyvstávají

- a. Co s archou úmluvy?
- b. Co s popelem červené jalovice?

a. Co s archou úmluvy?

V populárních knihách na téma proroctví se občas setkáme se zprávami o těch, kteří archu úmluvy hledají. Všichni se tváří, že vědí, kde by mohla být, ale nikdo ji zatím nenašel. Vycházejí z předpokladu, že je nutné, aby se objevila, ještě než bude chrám postaven, ale to je jako pomáhat Bohu naplňovat Jeho vlastní proroctví (jako kdyby něčí pomoc potřeboval).

Pro znovupostavení chrámu přitom archa není vůbec zásadní. Když se Židé vrátili zpátky z babylonského zajetí a postavili Druhý chrám, žádnou archu úmluvy neměli. Tento chrám stál od roku 515 př. n. l. do roku 70 n. l. a po téměř 600 let se stále přinášela do Nejsvětější svatyně krev, ale kropili s ní už bez archy – chrám

v Ježíšově době byl v provozu bez ní. Není tedy třeba, aby se před novou výstavbou chrámu archa úmluvy nutně našla nebo znovu postavila, protože ani jeho stavba, ani jeho provoz tím nikterak ohroženy nejsou.

Je navíc velice nepravděpodobné, že by archa ještě stále mohla existovat. Byla pravděpodobně zničena spolu s Prvním chrámem – Jeremiáš 52:17-23¹⁶ vyjmenovává všechny předměty, které vzal Nabukadnezar s sebou do Babylonu, a v textu se také píše, že zbytek byl zničen ohněm. To by znamenalo, že byla spálena i archa – byla to koneckonců jen dřevěná truhla obložená zlatem, takže k jejímu zničení stačilo pouze zlato odloupat a dřevo spálit. To je důvodem, proč po návratu ze 70 let zajetí nebylo co do Nejsvětější svatyně umístit. Jestliže bylo obtížné ji najít po 70 letech, tím horší to bude po 2 500 letech – jen se tím vyplývá mnoho energie a peněz.

b. Co s popelem červené jalovice?

Druhým problémem týkajícím se židovského chrámu je popel červené jalovice. Jeden učitel dokonce cestuje po světě a prohlašuje, že ví, kde popel z červené jalovice je, a že ho za peníze dodá. Dodává, že aby mohl být chrám zasvěcen, je zároveň třeba mít popel předešlé červené jalovice, aby se mohl smíchat s tím

novým. To také není pravda. Zákony týkající se této problematiky najdeme v Numeri 19:2-9¹⁷.

Příčemž o míchání starého a nového popela červené jalovice zde není ani zmínka. Najít starý zapotřebí není.

Podle židovského zákona je to tak, že až bude chrám připraven k provozu, jednoduše zabijí novou červenou jalovici a z ní vezmou požadovaný popel. V současnosti se pokoušejí o chov takové jalovice, která by požadavkům zákona vyhovovala co nejlépe. Pro Židy je podstatné přijít s červenou jalovici, která bude bez vady a která byla narozena v Izraeli, ne najít popel té předešlé.

C. Invaze v Ezechielovi 38 a 39

Třetím problémem je invaze v Ezechielovi 38 a 39. Tato pasáž popisuje konfederaci národů severně a jižně od Izraele, která napadne Izrael ze severu. Je mimo rámec této lekce zkoumat, kdo tyto národy jsou nebo kdy se to má stát – za úkol si klademe pojednat pouze o dvou věcech v této pasáži, které se moderního státu Izrael přímo týkají dnes, v této době.

1. Izrael v Ezechielovi 38 a 39

Za prvé, o jaký Izrael v popisu invaze jde? Tento popis nalezneme v Ezechielovi 38:8 a

¹⁶ **Jeremiáš 52:17-23** Bronzové sloupy Hospodinova chrámu, stojany i bronzové Moře, které bylo v Hospodinově chrámu, rozbili Babyloňané na kusy a všechny bronz z nich odvezli do Babylonu. ¹⁸ Vzali s sebou i hrmce, lopaty, kratiknoty, obětní mísy, pohárky a všechno bronzové bohoslužebné náčiní. ¹⁹ Velitel gardistů pobral misky, pánvice, mísy, kotle, svícny, pohárky i číše na úlitby – vše, co bylo z ryzího zlata a stříbra. ²⁰ Dva sloupy, jedno Moře, pod ním dvanáct bronzových býků a stojany, které pro Hospodinův chrám zhotovil král Šalomoun – bronz ze všech těch věcí se ani nedal zvážít. ²¹ Každý sloup byl vysoký 18 loktů a po obvodu měřil 12 loktů; byl dutý a stěny měl na 4 prsty silné; ²² na sloupu byla bronzová hlavičce vysoká 5 loktů s mřížováním a granátovými jablky kolem dokola, to vše z bronzu. Právě takový byl i druhý sloup, včetně granátových jablek. ²³ Těch bylo po stranách devadesát šest a po celém obvodu bylo na mřížoví vždy sto granátových jablek.

¹⁷ **Numeri 19:2-9** „Toto je ustanovení zákona, jež přikázal Hospodin: Řekni synům Izraele, ať k tobě přivedou červenou jalovici bez vady, na níž není poskvrny a na níž dosud nebylo vloženo jho. ³ Dáte ji knězi Eleazarovi; ten ji odvede ven za tábor, kde bude v jeho přítomnosti zabita. ⁴ Kněz Eleazar pak prstem nabere trochu krve a tou krví sedmkrát stříkne směrem ke Stanu setkávání. ⁵ Jalovice pak bude před jeho očima spálena; spálí se její kůže, maso, krev i výkaly. ⁶ Potom kněz vezme cedrové dřevo, yzop a šarlatovou látku a hodí to do ohně, v němž se pálí ta jalovice. ⁷ Kněz si pak vypere oděv, omyje si tělo vodou a teprve potom vejde do tábora. Až do večera však bude nečistý. ⁸ Rovněž ten, kdo jalovici spálil, si vypere oděv ve vodě a omyje si tělo vodou. Až do večera však bude nečistý. ⁹ Někdo čistý zatím nabere popel té jalovice a uloží jej na čisté místo za táborem; tam bude pro izraelskou obec uchován k přípravě očištné vody. Je to oběť za hřích.

12b. Ve verši 8 se píše: *Po dlouhé době budeš povolán, po mnoha letech přitáhneš do země, která se vzpamatovala z válek a jejíž lid se shromáždil z mnoha národů na izraelské hory, jež byly tak dlouho posety troskami. Poté, co budou vyvedeni z národů, budou všichni bydlet v bezpečí, [...].* A verš 12b říká: *(...) vztáhneš ruku na osídlené trosky a na lid shromážděný z národů, který se stará o svá stáda a majetek a bydlí v samém středu země.* Izrael popisovaný v této pasáži je národem, který byl znovu shromážděn z národů po celém světě a který znovu staví zničená města, jež byla po mnoho staletí opuštěná. Je to národ, který je znovu shromážděn poté, co byl pronásledován válkami – je to opětné shromáždění pod hněvem. Kontext citovaných veršů naznačuje, že se toto opětné shromáždění děje v nevěře, protože Izraelci začnou věřit až teprve po této invazi. Jinými slovy, Ezechiel nepopisuje Izrael tak, jak ho známe z dějin starověku, ale tak, jak existuje pouze od roku 1948. Pomiňme teď dobu této invaze, protože hlavním bodem je, že se tato invaze nemohla odehrát před rokem 1948 – žádný Izrael, který by odpovídal tomuto popisu, předtím neexistoval.

2. Místo, kde budou okupující armády zničeny

Druhou věcí k povšimnutí v této pasáži je místo, kde budou tyto okupující armády zničeny. Do středu izraelské země se jim proniknout podaří, ale poté je Bůh ničí svou božskou silou – kde se to ovšem děje? Přesná lokace tohoto místa je dána v Ezechielovi 39:2 a 4a. Ve verši 2 stojí: *Přivedu si tě. Přitáhnu tě a vyvleču z dalekého severu a zavedu tě na hory Izraele,* a ve verši 4a: *Na izraelských horách padneš (...).*

Prorok odkazuje na *izraelské hory* a myslí tím horské pásmo ve středu Izraele, které je vlastně jeho jakousi páteří. Ve Starém zákoně je toto pohoří známé pod názvem *pohoří Efraim* a *Judské pohoří* a leží zde některá ze slavných biblických měst: Dotan¹⁸, Šechem, Samaří, Siloe¹⁹, Bet-el²⁰, Aj²¹, Ráma, Betlém, Hebron²², Debir²³ a jako nejdůležitější samozřejmě Jeruzalém, který je pro okupující armádu nejspíše hlavním cílem.

Od roku 1948 do Šestidenní války v roce 1967 nebyly ovšem tyto hory částí Izraele, ale Jordánu. Dnes se jim politicky říká „Západní břeh“. Jordánské vojenské síly toto pohoří zabraly v roce 1948 a připojily je k Jordánu, takže všechno, co Izraeli zůstalo, byl malý koridor Západního Jeruzaléma. Hranice mezi Izraelem a Jordánem šla dole podél úpatí tohoto pohoří a pak skrze něj – rozpůlila Jeruzalém a pokračovala dále po úpatí. Izrael měl z těchto hor zhruba 5% nebo méně, většina byla součástí Jordánu. Až teprve od roku 1967 byly izraelské hory opravdu v Izraeli.

Kromě Chrámové hory, která už je opět v židovských rukou, je dalším vedlejším produktem Šestidenní války právě nabytí izraelských hor. Nejen že se toto proroctví tedy nemohlo naplnit před rokem 1948, ale ani před rokem 1967 – protože až do té doby nebyly *izraelské hory* pod izraelskou nadvládou. Toto pohoří, Západní břeh, má ovšem v biblickém proroctví hrát ještě velice důležitou roli. Pro dnešní stát Izrael tak, jak je, je toto pohoří relevantní od roku 1967 a je to další způsob, jakým moderní Izrael biblické proroctví splňuje.

¹⁸ **Genesis 37:17** Muž odpověděl: „Odešli odsud. Slyšel jsem je říkat: „Pojďme k Dotanu.““ Josef se tedy vydal za svými bratry a poblíž Dotanu je našel.

¹⁹ **Lukáš 13:4** Myslíte si, že těch osmnáct, na které spadla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než všichni ostatní obyvatelé Jeruzaléma?

²⁰ **Genesis 28:18-19** Časně ráno pak Jákob vstal, vzal kámen, který měl pod hlavou, vztyčil jej jako památník a polil jeho vrchol olejem. To místo nazval Bet-el, Boží dům, ačkoli se tomu městu předtím říkalo Luz.

²¹ **Jozue 7:2** Jozue totiž z Jericha vyslal muže do místa zvaného Aj (jež leží u Bet-avenu východně od Betelu) a řekl jim, ať jdou prozkoumat tu zem. Muži tedy šli a prozkoumali Aj.

²² **Genesis 23:2** Sára zemřela v Kiriath-areb (což je Hebron) v kanaánské zemi a Abraham přišel, aby nad ní truchlil a oplakával ji.

²³ **Soudců 1:10-11** Vytáhli také proti Kananejcům obývající Hebron (dříve nazývaný Kiriath-areba), kde porazili Šešaje, Achimana a Talmaje. Odtamtud kmen Juda vytáhl proti obyvatelům Debiru (dříve nazývanému Kiriath-sefer).

III. ZÁVĚR

V této lekci jsme vyložili, že Bible mluví o dvou světových opětých shromážděních. Máme za to, že současný židovský stát není v žádném případě naplněním proroctví týkajících se světového opětého shromáždění ve víře pro přípravu na požehnání, nýbrž opětého shromáždění v nevíře a pro přípravu na soud.

V problematice Izraele a biblického proroctví je zapotřebí zachovat rovnováhu. Na jedné straně se dnes objevuje tendence vidět v Izraeli více splněného proroctví, než skutečně je, na straně druhé je ovšem třeba uznat, že některé aspekty jsou skutečně naplněny, a to právě nynějším židovským státem.

